

---

1 Obszar objęty pracami terenowymi

Lustracje terenowe prowadzono w następujących rejonach Pogórza Przemyskiego: rezerwat Na Opalonym, dolina potoku Mszaniec, dolina potoku Gniłe, wzniesienia na północ od Kwaszeniny, wzniesienia na południe od Kwaszeniny (okolice szczytu Roztoka), źródłiska i dolina potoku Wyrwa, okolice szczytu Braniów, źródłiska i dolina potoku Jamninka, okolice rezerwatu Turnica, lasy na północ od rezerwatu Turnica, okolice góry Suchy Obycz, dolina potoku Kamionka (Niemiecka Dolina), lasy graniczące z miejscowością Leszczyny, lasy na północny zachód od Trójcy, okolice rezerwatu Reberce, okolice Łomnej, okolice Grąziowej, wzniesienia na północ od Trzcianca, Posada Rybotycka. Rejestracje detektorowe prowadzono na 20 stanowiskach rozmieszczonych regularnie na Pogórzu Przemyskim (z wyłączeniem części północno-zachodniej).

2 Gatunki o wysokim znaczeniu waloryzacyjnym

2.1 Gatunki typowe dla starych lasów (bez względu na kategorię ochronności)

Ssaki: niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*, ryś *Lynx lynx*, żbik *Felis silvestris*, popielica *Glis glis*.

Ptaki: jarząbek *Tetrastes bonasia*, siniak *Columba oenas*, bocian czarny *Ciconia nigra*, orzeł przedni *Aquila chrysaetos*, sóweczka *Glaucidium passerinum*, puszczyk uralski *Strix uralensis*, puchacz *Bubo bubo*, dzięcioł zielonosiwý *Picus canus*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, dzięcioł białogrzbisty *Dendrocopos leucotos*, dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*, muchołówka mała *Ficedula parva*, muchołówka białoszysza *Ficedula albicollis*.

Płazy: salamandra plamista *Salamandra salamandra*, traszka karpacka *Lissotriton montandoni*, traszka górська *Ichthyosaura alpestris*.

W przypadku wymienionych wyżej kręgowców (poza nietoperzami) ich związek ze „starymi lasami” jest dyskusyjny, będąc zależnym od przyjętej definicji „starolasu”. Generalnie wymienione gatunki preferują układy niebędące pod wpływem gospodarki leśnej, cechujące się wysokim stopniem naturalności, w których obecne są atrybuty i procesy typowe dla lasów niezagospodarowanych (znaczne ilości martwego drewna, obecność dużych drzew, zróżnicowanie przestrzenne zwarcia koron, złożona struktura pionowa drzew). Aczkolwiek większość wymienionych gatunków może zasiedlać także lasy w różnym stopniu przekształcone, osiągając tam jednak mniejsze zagęszczenia lub występując jedynie lokalnie. Powyższe zestawienie należy jednakowoż traktować jako zespół gatunków będący reprezentantem lasów o relatywnie wysokiej naturalności (Wilk et al. 2010, Kuczyński i Chylarecki 2012, Wilk et al. 2016, Chylarecki et al. 2018).

2.2 Gatunki rzadkie w skali Polski

Ssaki: niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*, ryś *Lynx lynx*, żbik *Felis silvestris*, orzesznica *Muscardinus avellanarius*, popielica *Glis glis*.

Ptaki: jarząbek *Tetrastes bonasia*, bocian czarny *Ciconia nigra*, orlik krzykliwy *Clanga pomarina*, orzeł przedni *Aquila chrysaetos*, sóweczka *Glaucidium passerinum*, puszczyk uralski *Strix uralensis*, puchacz *Bubo bubo*, dzięcioł biało grzbiety *Dendrocopos leucotos*, dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*, pliszka górska *Motacilla cinerea*, pluszcz *Cinclus cinclus*, drozd obrożny *Turdus torquatus*.

Płazy: salamandra plamista *Salamandra salamandra*, traszka karpacka *Lissotriton montandoni*, traszka górska *Ichthyosaura alpestris*, kumak górski *Bombina variegata*.

2.3 Gatunki zagrożone, wymieniane na czerwonych listach

Ssaki: niedźwiedź brunatny *Ursus arctos* (NT), wilk *Canis lupus* (NT), ryś *Lynx lynx* (NT), żbik *Felis silvestris* (CR), popielica *Glis glis* (NT).

Ptaki: turkawka *Streptopelia turtur* (VU), orzeł przedni *Aquila chrysaetos* (EN), puchacz *Bubo bubo* (NT), dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus* (NT), muchotłówka żałobna *Ficedula hypoleuca* (NT).

Płazy: salamandra plamista *Salamandra salamandra* (NT), traszka karpacka *Lissotriton montandoni* (NT), traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* (NT), kumak górski *Bombina variegata* (VU).

Lista i kategorie zagrożenia ptaków przyjęte na podstawie Wilk et al. (2020), w przypadku ssaków i płazów na podstawie Głowaciński (2022); pominięto w każdej z gromad gatunki najmniejszej troski (LC).

3 Potencjalne powiązania wyżej wymienionych gatunków o wysokim znaczeniu waloryzacyjnym z atrybutami siedliskowymi

W przypadku wymienionych powyżej kręgowców (z wyłączeniem nietoperzy), będących gatunkami rzadkimi w skali kraju lub posiadającymi wysoki status ochronny, ścisłe powiązanie ich rozmieszczenia ze specyficznym atrybutem siedliska jest dyskusyjne. Spośród wymienionych powyżej można wyłonić gatunki związane z obecnością naturalnie płynących cieków (pliszka górska *Motacilla cinerea*, pluszcz *Cinclus cinclus*, salamandra plamista *Salamandra salamandra*), gatunki związane z naturalnymi lasami o przynajmniej lokalnie podwyższonym stopniu uwilgotnienia siedlisk oraz obecnością zbiorników stagnującej wody (bocian czarny *Ciconia nigra*, traszka karpacka *Lissotriton montandoni*, traszka górska *Ichthyosaura alpestris*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, kumak górski *Bombina variegata*), gatunki związane z obecnością ponadprzeciętnej ilości martwych i zamierających drzew (dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, dzięcioł biało grzbiety *Dendrocopos leucotos*, dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*), gatunki będące dziuplakami wtórnymi, uzależnione od obecności dziupli wykuwanych przez dzięcioły lub powstałych w wyniku rozkładu drewna (orzesznicza *Musccardinus avellanarius*, popielica *Glis glis*, siniak *Columba oenas*, puszczyk uralski *Strix uralensis*, sóweczka *Glaucidium passerinum*, muchotłówka mała *Ficedula parva*, muchotłówka żałobna *Ficedula hypoleuca*, muchotłówka białoszyja *Ficedula albicollis*), gatunki związane z obecnością mozaiki lasów naturalnych oraz ekstensywnie użytkowanych terenów otwartych (orlik krzykliwy *Clanga pomarina*, orzeł przedni *Aquila chrysaetos*, puchacz *Bubo bubo*) oraz

---

gatunki związane z naturalnymi i zróżnicowanymi wiekowo, gatunkowo i przestrzennie lasami (niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*, ryś *Lynx lynx*, żbik *Felis silvestris*, jarząbek *Tetrastes bonasia*, drozd obrożny *Turdus torquatus*).

4 Rewizja stwierdzanych gatunków

4.1 Gatunki potwierdzone, wcześniej wymieniane w opracowaniach

Stwierdzone gatunki zwierząt kręgowych (poza nietoperzami), które są powiązane z ekosystemami leśnymi były wcześniej wymieniane w dokumentacji przyrodniczej dotyczącej analizowanego obszaru. Gatunki stwierdzane w regionie Pogórza Przemyskiego (Tabela 1), a niebędące wprost powiązane z lasami były wymieniane w dokumentacji dotyczącej utworzenia Turnickiego Parku Narodowego, co wskazuje, że zwierzęta te występują w analizowanym regionie.

4.2 Gatunki potwierdzone, wcześniej niewymieniane w opracowaniach

Nasłuchy prowadzone z wykorzystaniem detektorów dźwiękowych pozwoliły na wykrycie szeregu gatunków ptaków niewymienianych w analizowanych dokumentacjach (Tabela 1). Należy mieć jednak na uwadze specyfikę metody, która pozwala na stwierdzanie obecności gatunków przelotnych, które niekoniecznie związane są bezpośrednio z siedliskami leśnymi znajdującymi się w granicach badanego obszaru (łabędź niemy *Cygnus olor*, krzyżówka *Anas platyrhynchos*, czapla siwa *Ardea cinerea*, żółń *Merops apiaster*, dymówka *Hirundo rustica*) lub występujących w sąsiadujących płatach siedlisk (derkacz *Crex crex*, brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*, dudek *Upupa epops*, słowik szary *Luscinia luscinia*, pliszka siwa *Motacilla alba*, świergotek łąkowy *Anthus pratensis*, dzwonek *Chloris chloris*, szczygieł *Carduelis carduelis*). Spośród gatunków zarejestrowanych nie odnaleziono taksonów, które zmieniałyby ogólny obraz waloryzacji siedlisk podlegających ocenie (acz na uwagę zasługuje wysokie rozpowszechnienie słonki *Scolopax rusticola*, gatunku o szerokim rozmieszczeniu w kraju, ale związanego z siedliskami uwilgotnionymi).

4.3 Gatunki niepotwierdzone, wcześniej wymieniane w opracowaniach

Z uwagi na krótki okres prowadzenia wizji terenowych i ich ograniczenia do miesięcy wiosennych pojedynczego sezonu wegetacyjnego bezpośrednie potwierdzenie obecności niektórych gatunków wymienionych w dokumentacji nie było możliwe (np. żbik *Felis silvestris*, rzęsorek mniejszy *Neomys anomalus*, popielica *Glis glis*). Z ptaków nie potwierdzono obecności kilku gatunków zalatujących, których pojawy są powiązane z obecnością osobników migrujących (lelek *Caprimulgus europaeus*, orlik grubodzioby *Clanga clanga*, bielik *Haliaeetus albicilla*, kania ruda *Milvus milvus*, sokół wędrowny *Falco peregrinus*, jer *Fringilla montifringilla*, lerk *Lullula arborea*, drożdżik *Turdus iliacus*, wójcik *Phylloscopus trochiloides*). Kręgowce stanowią zróżnicowaną grupę organizmów, wymagającą stosowania wysoce specyficznych metod wykrywania i oceny liczebności poszczególnych gatunków. Jednakowoż lustracje terenowe potencjalnych siedlisk, analiza danych literaturowych oraz wywiady z osobami penetrującymi badany obszar na przestrzeni ostatnich kilku lat wskazują na niemal pewne występowanie wymienionych w dokumentacji gatunków (z wyłączeniem gatunków zalatujących).

---

5 Ocena analizowanego obszaru na tle innych cennych obszarów przyrodniczych w Polsce

Odwiedzone obszary pokryte były dojrzałymi lasami o wysokim stopniu naturalności, na ogół wielogatunkowymi, w których zauważalny był udział w górnym piętrze gatunków pionierskich (brzoza, osika, trześnia). W niektórych miejscach zauważalna była dominacja jodły, co przypuszczalnie jest efektem długotrwałego wpływu człowieka na skład gatunkowy drzewostanów. W lasach odnotowano duże ilości martwego drewna, silnie zróżnicowanego jakościowo (gatunek, stopień rozkładu, gabaryty), a także powszechnie stwierdzano obecność drzew o dużych rozmiarach. Wiele drzew, zarówno żywych, jak i martwych, posiadało liczne i zróżnicowane mikrosiedliska nadrzewne. W odwiedzonych lokalizacjach zauważalne były procesy typowe dla lasów niezaburzonych gospodarką człowieka: pniaki (jeśli obecne) były zazwyczaj w znacznym stopniu rozkładu, miejscami zauważalne były drobno-skalowe procesy zamierania drzew (dynamika luk), a odnowienie naturalne było wielogatunkowe. Tego rodzaju lasy, a więc zawierające duże ilości martwych i zamierających drzew, są siedliskiem wielu gatunków rzadkich, w tym posiadających wysoki status ochronny – umieszczonych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, załączniku II Dyrektywy Siedliskowej oraz ujętych w czerwonych księgach/listach. Przeprowadzona inwentaryzacja systemem pasywnych rejestratorów dźwiękowych wskazuje wysoką frekwencję występowania ptaków rozmieszczonych jedynie lokalnie i uznawanych za rzadkie w skali kraju. Do gatunków o najwyższej frekwencji należą siniak *Columba oenas*, sóweczka *Glaucidium passerinum*, puszczyk uralski *Strix uralensis*, dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, dzięcioł biało-grzbiety *Dendrocopos leucotos* oraz dzięcioł średni *Dendrocoptes medius* (Tabela 1, Ryc. 1). Frekwencja kilku kolejnych gatunków (orlik krzykliwy *Clanga pomarina*, dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*, muchołówka mała *Ficedula parva* oraz muchołówka białoszysza *Ficedula albicollis*) również wskazuje na powszechne występowanie tych gatunków (Tabela 1, Ryc. 1). Na uwagę zasługują również stwierdzenia orła przedniego *Aquila chrysaetos* w kilku lokalizacjach badanego obszaru, co jest zapewne powiązane z obecnością rewirów łęgowych (Ryc. 2).

Badany obszar Pogórza Przemyskiego nie odbiega znacząco od wybranych fragmentów lasów karpackich chronionych w formie parków narodowych. Wiele płatów lasów Pogórza Przemyskiego przypomina, pod względem składu gatunkowego, ilości i jakości zasobów martwego drewna, obecności drzew o dużych rozmiarach, obszary podlegające ochronie biernej położone w Magurskim Parku Narodowym i Bieszczadzkim Parku Narodowym. Część lasów analizowanego obszaru nosi ślady niegdyśszej lub niedawnej działalności człowieka, nie mniej jednak miejsca te nie różnią się znacząco od obszarów ochronny czynnej karpackich parków narodowych, gdzie na przestrzeni lat realizowane działania miały na celu przywrócenie naturalności ekosystemu. Elementem wyróżniającym badane lasy Pogórza Przemyskiego jest skład gatunkowy, w którym znacznie większy udział mają gatunki liściaste inne niż buk zwyczajny. Domieszka graba, klonu zwyczajnego, klonu polnego, dębu szypułkowego, lip, trześni, brzozy brodawkowatej, olszy czarnej, osiki jest czynnikiem wpływającym na różnorodność gatunkową innych organizmów. Dodatkowo cechą badanych lasów jest zróżnicowana rzeźba, w której zauważalne są liczne głębokie jary i doliny potoków, w których częstokroć zdeponowane są znaczne ilości martwych drzew.

Tabela 1. Lista gatunków ptaków stwierdzonych w oparciu o automatyczne nasłuchy detektorowe. Wytłuszczono gatunki wymienione w załączniku I Dyrektywy Ptasiej, będące wprost powiązane

z ekosystemami leśnymi. Gatunki stwierdzone, których wcześniejsze występowanie nie było sygnalizowane w dokumentacji dotyczącej analizowanego obszaru zaznaczono kolorem niebieskim.

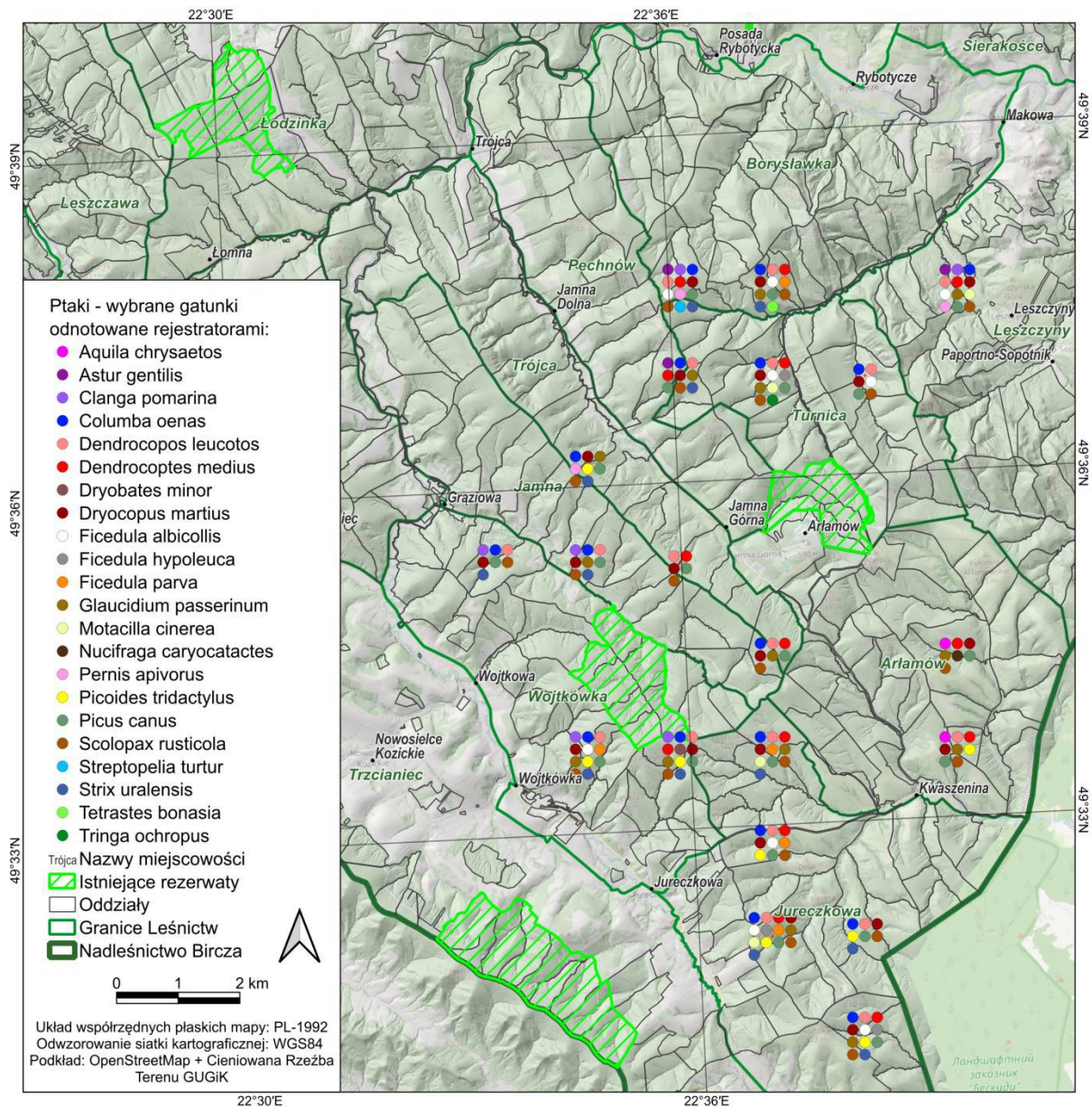
	numer punktu nasłuchowego																				Frekwencja (%)
Nazwa polska Nazwa łacińska	60	61	63	73	74	75	85	97	98	99	113	115	124	125	126	128	139	152	153	166	
łabędź niemy <i>Cygnus olor</i>	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	15
krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	10
jarząbek <i>Tetrastes bonasia</i>	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
kukułka <i>Cuculus canorus</i>	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	90
turkawka <i>Streptopelia turtur</i>	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
grzywacz <i>Columba palumbus</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
siniak <i>Columba oenas</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	85
żuraw <i>Grus grus</i>	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	35
derkacz <i>Crex crex</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5
słonka <i>Scolopax rusticola</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
samotnik <i>Tringa ochropus</i>	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	65
sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i>	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	70
uszatka	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0	0	1	0	65

<i>Asio otus</i>																				
puszczyk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
<i>Strix aluco</i>																				
puszczyk																				
uralski	1	1	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	1	60
<i>Strix uralensis</i>																				
trzmiojad																				
<i>Pernis</i>	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15
<i>apivorus</i>																				
orlik krzykliwy																				
<i>Clanga</i>	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	30
<i>pomarina</i>																				
orzeł przedni																				
<i>Aquila</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	10
<i>chrysaetos</i>																				
krogulec	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
<i>Accipiter nisus</i>																				
jastrząb	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15
<i>Astur gentilis</i>																				
myszolów	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
<i>Buteo buteo</i>																				
dudek	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	25
<i>Upupa epops</i>																				
żółta																				
<i>Merops</i>	1	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	30
<i>apiaster</i>																				
dzięcioł																				
zielonosiwy	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
<i>Picus canus</i>																				
dzięcioł czarny																				
<i>Dryocopus</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
<i>martius</i>																				
dzięcioł																				
trójpalczasty	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	40
<i>Picoides</i>																				
<i>tridactylus</i>																				
dzięcioł średni																				
<i>Dendrocoptes</i>	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	70
<i>medius</i>																				
dzięcioł																				
białogrzbiety	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	90
<i>Dendrocopos</i>																				
<i>leucotos</i>																				
dzięcioł duży																				
<i>Dendrocopos</i>	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	75
<i>major</i>																				
dzięciołek																				
<i>Dryobates</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	5
<i>minor</i>																				
wilga	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	95
<i>Oriolus oriolus</i>																				

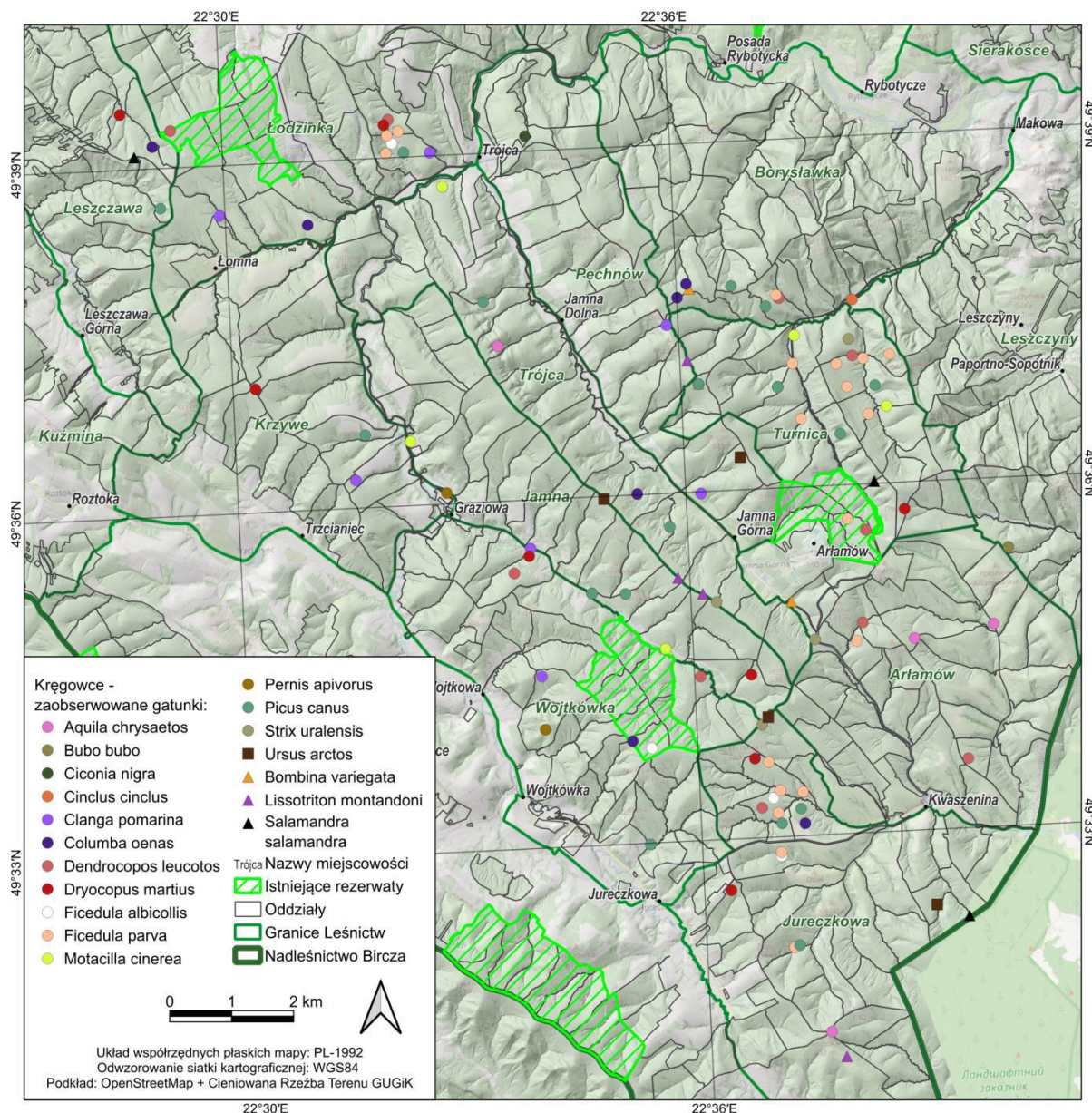
sójka <i>Garrulus glandarius</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
orzechówka <i>Nucifraga caryocatactes</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5
kruk <i>Corvus corax</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	65
bogatka <i>Parus major</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	90
sosnówka <i>Periparus ater</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
czubatka <i>Lophophanes cristatus</i>	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	65
sikora uboga <i>Poecile palustris</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
czarnogłówka <i>Poecile montanus</i>	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	75
zaganiacz <i>Hippolais icterina</i>	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	15
dymówka <i>Hirundo rustica</i>	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	10
ranuszek <i>Aegithalos caudatus</i>	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	50
świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i>	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	90
kapturka <i>Sylvia atricapilla</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
piegża <i>Curruca curruca</i>	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	35
mysikrólik <i>Regulus regulus</i>	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	80
zniczek <i>Regulus ignicapilla</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100

kowalik <i>Sitta europaea</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
pełzacz leśny <i>Certhia familiaris</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	95
pełzacz ogrodowy <i>Certhia brachydactyla</i>	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15
strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i>	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	90
paszkoć <i>Turdus viscivorus</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	95
śpiewak <i>Turdus philomelos</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
kos <i>Turdus merula</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
kwiczoł <i>Turdus pilaris</i>	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	40
muchotłówka szara <i>Muscicapa striata</i>	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	85
rudzik <i>Erithacus rubecula</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
słownik szary <i>Luscinia luscinia</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
muchotłówka mała <i>Ficedula parva</i>	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	25
muchotłówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	45
muchotłówka żałobna <i>Ficedula hypoleuca</i>	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	15
pokrzywnica <i>Prunella modularis</i>	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	65
pliszka Górska <i>Motacilla cinerea</i>	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	20
pliszka siwa <i>Motacilla alba</i>	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
świergotek drzewny	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10

<i>Anthus trivialis</i> świergotek łąkowy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
<i>Anthus pratensis</i> zięba	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
<i>Fringilla coelebs</i> grubodziób	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
<i>Coccothraustes coccothraustes</i> gil	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100
<i>Pyrrhula pyrrhula</i> dzwonec	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	30
<i>Chloris chloris</i> krzyżodziób świerkowy	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	70
<i>Loxia curvirostra</i> szczygieł	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	20
<i>Carduelis carduelis</i> czyż	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	90
<i>Spinus spinus</i> trznadel	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	20
<i>Emberiza citrinella</i>	44	46	58	46	46	38	42	43	45	39	41	45	48	46	46	45	41	44	42	45	mediana 45

Ryc. 1. Lokalizacja wybranych gatunków ptaków stwierdzonych w oparciu o automatyczne nasłuchry detektorowe (Opr. W. Krawczyk).

Ryc. 2. Lokalizacja wybranych gatunków zwierząt kręgowych (z wyłączeniem ryb i nietoperzy) stwierdzonych w oparciu o lustracje terenowe (Opr. W. Krawczyk).

Literatura:

Chylarecki P., Chodkiewicz T., Neubauer G., Sikora A., Meissner W., Woźniak B., Wylegała P., Ławicki Ł., Marchowski D., Betleja J., Bzoma S., Cenian Z., Górski A., Korniluk M., Moczarska J., Ochocińska D., Rubacha S., Wieloch M., Zielińska M., Zieliński P., Kuczyński L. 2018. Trendy liczebności ptaków w Polsce. GIOŚ, Warszawa.

Głowaciński Z. 2022. Czerwona lista kręgowców Polski – wersja uaktualniona (okres 1 i 2 dekady XXI w.). Chrońmy Przyrodę Ojczystą 78, 2: 28-67.

Kuczyński L., Chylarecki P. 2012. Atlas pospolitych ptaków lęgowych Polski. Rozmieszczenie, wybiórczość siedliskowa, trendy. GIOŚ, Warszawa.

Wilk T., Bobrek R., Pępkowska-Król A., Neubauer G., Kosicki J. Z. (red.) 2016. Ptaki polskich Karpat – stan, zagrożenia, ochrona. OTOP, Marki.

Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L. 2020. Czerwona lista ptaków Polski. OTOP, Marki.

Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. (red) 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP, Marki.